

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

6. De Judæis Saracenis & eorum servis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

nim ad intellectum veritatis moralis cognitione erudiendum.

TITULUS VI.

De Judæis, Sarracenis, & eorum fervis.

Q. 1. *Quid & quotuplex sit infidelitas? Resp.*
 • Infidelitas (de qua ideo post titulos de Simonia positos agitur, quia ipsa opponitur multò maximè Religioni, cum fundamentum cultûs divini evertat) Propriè dicta est peccatum ita oppositum internæ fidei ex suo objecto, ut cum eo impossibilis sit voluntas credendi, & actus fidei vere divinæ. 2. Tres numerat species; *Paganismum, Judaismum, & Hæresin.* Ad *Paganismum* reducuntur etiam *Sarraceni*, ut constat ex *c. 10. & 18. h. t.* strictè tamen differunt à *Paganis*, quia *Pagani* sunt, qui idola colunt, verum Deum negantes; *Sarraceni* autem, qui non baptizati unum tamen & verum adorant Deum, nec tamen novum Testamentum, nec vetus saltem totum recipientes, dogmatibus Mahometis in Alcorano contentis inhærent. Deïnda *Judaismus* est infidelitas illorum, qui legem duntaxat Moisaicam absque fide in Christum sectantur. De *Sarracenorum & Judæorum origine, appellatione &c.* plurima referunt Historici. Demum de *Hæresi*, tertia specie infidelitatis, agetur *seq. Tit.*

Q. 2.

Q. 2. Utrum licitè Judæi à Principibus Christianis recipiantur, & recepti tolerentur? Resp. Judæi possunt quidem absolute loquendo recipi licitè, ubi priùs non fuerunt, id tamen non expedit. Ratio, quòd recipi possint, est, quòd perpetuum dant testimonium non solum scripturæ veteris Testamenti, sed etiam Religionis Christianæ veritati. Quod autem non expedit inde est, quia eorum multiplicatio summe est damnosa & periculosa, immanésque ab eis blasphemia & injuriæ in Christum redundant.

Resp. 2. Ubi semel recepti, & de profectione sunt assecurati, expelli pro libitu non possunt legitima causâ, qualis causa eos expellendi foret, dum sibi non temperarent à blasphemis, fraudibus, maledictione, seductione ad suam superstitionem. Ratio, quia fides semel jacta est etiam gentili & judæo servanda est. Securus eruitur ex *L. 11. 14. 16. 18. C. h. t.*

Q. 3. Quid commodi praterea Judæi consequuntur ex sui receptione, quidve eis sit interdictum? Resp. ad I. Habere permittuntur ad ritum exercendos Synagogas veteres, easque potest restaurare, non tamen novas edificare, ampliusque habitas ampliores efficere. *c. 3. & 7. h. t.* ad II. sua & Sabbatha celebrare permittuntur, nec tempore in jus vocari debent. *c. 9. h. t. & L. 4. & 13. C. eod.* ut tamen nihil agant in contemptum Religionis Catholicæ. *c. 14. & 15. h. t.* ad III. non debent cæmeteria illorum violari, nec inde temerè offendi. *c. 9. h. t.* imò si ad suam

conversi fuerint, bonis & possessionibus spoliari non debent. *c. 5. §. si quis. h. t.* retinent itaque jus successionis erga parentes æquè ac reliquos.

Resp. ad 2. Non possunt Judæi officio publico fungi inter Christianos, neque jurisdictio in hos ipsis committi. *c. 16. h. t. L. fin. pr. C. eod.* sed etiam si Judæi à Christianis conveniantur, ab Ordinariis iudicibus Christianis lites dirimendæ. *L. 8. C. h. t.* 2. Non possunt institui hæredes à Christianis *L. 1. C. de judais.* 3. Licet non prohibeantur de jure communi habere bona immobilia. *c. 18. de usur. c. 16. de decim.* in pluribus tamen locis id eis interdictum. 4. Distinctum, quo à Christianis secernantur, vestitum adhibere debent. 5. Non possunt usuras ultra 5. pro 100. accipere. *L. 8. C. h. t.*

Q. 4. Qualis communicatio cum Judæis, Paganis & Sarracenis prohibita sit Christianis? Resp.

1. Patet, quòd non liceat cum eis communicare in divinis v. g. Sacramentorum participatione, titibus & cultu superstizioso; imò nec vesci azymis licet. *can. 13. caus. 28. q. 1.* nec eorum templa adire, quo tempore superstiosa à Judæis vel Paganis sacra celebrantur, ob scandalum & perversionis periculum; hoc si absit, peccatum grave non erit, imo nullum, si finis bonus præfigatur.

2. Etiam non licet cum Judæis communicare in multis politicis, in quibus ex familiaritate nimia scandalum aut perversionis periculum metui potest: sic prohibentur Christiani cohabitare Judæis. *can. 13. caus. 28. q. 1.* contractus celebrare

Liber V.

C

cum

cum ipsis possunt, non tamen matrimonium, quod
 ob cultus disparitatem nullum est. Item prohibentur
 Christiani uti eodem cum Judæis balneo
can. cit. Medicos Judæos aut medicinas ab ipsis
 præparatas extra casum necessitatis adhibere
 Constit. Gregor. XIII. *Aliis pia.* ann. 1581. de
 convivio, nuptias, choreas. *can. 14. caus. 22. q. 1.*
 eadem prohibitio procedit respectu paganorum
 & Sarracenorum. Ulterius prohibentur Christiani
 famulari Judæis, probabilius etiam, licet fiat eorum
 illorum ædes, aut non frequenter, quia filius
 beræ filiis ancillæ inservire non decet; per hoc
 tamen non prohibetur, quo minus possint Chris-
 tiani suas Judæis operas locare. Denique inter
 alia prohibentur Christianæ mulieres viris
 lactare liberos Judæorum. *c. 5. & 8. h. 1. Constit.*
 Pauli III. *Cum enim.* Constit. Gregor. XIII. *De*
qua. idque ob familiaritatem.

*Q. 5. Quid specialiter circa Saracenos, et
 infideles Christianis sit interdictum? Resp. 1. In
 pacis, multoque minus belli tempore licet Chris-
 tianis ad Sarracenos, aliosque infideles arma
 ferre, aliave ad bellum servientia. Jure Canonico
 hujus delicti plectuntur capite, & bonorum con-
 fiscatione. L. fin. C. quæ res exportantur. Jure Canonico
 sunt ipso facto excommunicati excommunicatio-
 ne S. Pontifici reservatâ per Bullam *Cornutus* in
septimo, sèquæ non ad Paganos tantum, sed etiam
 Hæreticos extendente: aliæ pœnæ legi possunt
*c. 6. 11. v. illi quoque, & c. 17. h. t. Extrav. de
 Joan. XXII. eod. 2.* Tempore belli qui alias, quæ*

quascunque merces, ad prædictos Sarracenos & alios Paganos deferunt, eandem incurrunt excommunicationem. Ratio, ne occasione mercium ipsis consilia Christianorum manifestentur. Imo ulterius adhuc proceditur *cit. Bullâ Cœn. caus. 7.*

Resp. 2. Loquendo *practicè* nunquam ferè licet Principi Catholico inire fœdus cum Sarracenis & infidelibus auxilii contra fideles ferendi causâ, etiamsi bellum contra fideles justum foret. Ratio, quia in praxi rarissimè abest periculum perversionis, scandali, propagandæ infidelitatis: *speculative* tale fœdus defendi potest tum exemplo Patriarcharum veterum, tum quod quisque jus habeat ad necessariam sui defensionem.

Q. 6. An Judæi, aliivè infideles inviti ad fidem Catholicam cogi possint? *Resp. 1.* Directe cogi non possunt. *can. 3. & 5. dist. 45. c. 9. h. t. & ex praxi Ecclesiæ.* Ratio, quia Ecclesia non habet jurisdictionem in infideles. *1. Cor. 5.* nec Principes suam ad spiritualia possunt extendere.

Resp. 2. Tanquam valde probabile defendunt Engel. *h. t. n. 9.* Pichl. *n. 12.* posse contra infideles licitè moveri bellum ob idololatriam, & alia peccata contra jus divinum & naturale, præf. si summi Pontificis consensus accedat. Ratio, quia licitum est habenti jurisdictionem vindicare injurias homini illatas, ergo multò magis illatas Deo.

Resp. 3. Eodem modo infidelium infantes probabiliter baptizantur licitè, invitis etiam parentibus, modò spes sit, eos religiosè educandos, aut

si Princeps, cuius imperio subsunt, id fecerit Ratio, quia universale præceptum Christi est omnes esse baptizandos, quod prævalet & erodit jus omne & potestatem parentum in liberis, neque parentes contra istud Christi præceptum possunt iuste esse inviti, ergo.

TITULUS VII.

De Hæreticis,

Q I. *Quid sit Hæresis, quis Hæreticus, & quæ eorum Credentes &c.?* Resp. 1. Hæresis, scilicet formalis, est error intellectus voluntarius & pertinax contra fidem assertus ab eo, qui Christianum profitetur. Ille itaque, qui est baptizatus, & tamen errorem in intellectu, sive per se, sive per alium erroneum voluntarium, id est, vincibile, culpabile habet contra veritatem aliquam veram & sufficienter à vera Ecclesia propositam, & mul etiam cum pertinacia in voluntate erroris profitetur, Hæreticus dicitur. Confessio AA. inter quos Brunnem. in L. 2. C. h. 1. sic habet: Hæreticus est, qui vel in levi articulo fidei ab Ecclesia verè Catholica perveraciter sentit. Quæ perveracia & voluntatis pertinacia consistit in deliberata & efficaci voluntate contradicendi veræ Ecclesiæ, illi nimirum, quam magis & notæ ostendunt, prudenter credi posse & habere esse veram.

Resp. 2. Hæretici alii sunt formales iam scripti